

Bydgoszcz, 23 listopada 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.IX.431.1.23.2018.BG/ACz

**Pan
Romuald Jaskólski
Dyrektor
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 4
Dom dla dzieci „Nina”**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art.122, 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 z późn.zm.) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. poz. 1477), w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4, Dom dla dzieci „Nina” ul. Kielbasiewicza 9, 88-100 Inowrocław (zwaney dalej POW lub Placówką) przeprowadzona została w dniach 24 i 29 października oraz 15 listopada 2018 r. kontrola prawidłowości w trybie zwykłym.

Kontrola przeprowadzona została przez:

- B.G. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującego zespołem inspektorów,
- A.Cz. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy

na podstawie Upoważnienia Nr 697/2018 z dnia 19 października 2018 r.
w zakresie:

1. przedmiot kontroli:
 - stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej,
 - przestrzeganie standardu usług, opieki i wychowania w placówce,
 - przestrzeganie praw dziecka,
 - kwalifikacje osób pracujących z dziećmi.
2. okres objęty kontrolą – od 1 stycznia 2017 r. do 23 października 2018 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie¹

¹ Na podstawie zarządzenia Nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 grudnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli. Dokonana ocena w oparciu o następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. Stan organizacyjny - prawny jednostki kontrolowanej

Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu (zwanym dalej OWDiR lub Ośrodkiem) stanowiącego załącznik do Uchwały Nr V/38/2015 z dnia 27 lutego 2015 r. Rady Powiatu Inowrocławskiego oraz Statutu POW Nr 4 Dom dla dzieci „Nina”. Placówka posiada Regulamin Organizacyjny stanowiący Załącznik Nr 5 do Uchwały Nr 188/2015 Zarządu Powiatu Inowrocławskiego z dnia 12 listopada 2015 r.

Zgodnie z zapisem Statutu, Ośrodek ma siedzibę w Inowrocławiu przy ul. Poznańskiej 133A i prowadzi wspólną obsługę placówek opiekuńczo-wychowawczych usytuowanych na terenie powiatu inowrocławskiego, w tym POW Nr 4. Ośrodkiem kieruje Dyrektor odpowiedzialny za jego funkcjonowanie i reprezentowanie na zewnątrz. W realizacji zadań przypisanych Ośrodkowi, dyrektora wspierają kierownik działu merytorycznego i działu administracyjno-gospodarczego, główny księgowy oraz wychowawca - koordynator w każdej z placówek.

Placówka przeznaczona jest dla 14 wychowanków i jest placówką socjalizacyjną, a wychowawcą-koordynatorem jest pan Bernard Kowalski.

Koszt utrzymania dziecka w 2017 r. wynosił **3 997,08 zł**, a w 2018 r. - **4 572,62 zł**.

Placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego: Decyzja Nr WPS.IX.9423.29.2012.BG z dnia 17.01.2013 r. zmieniona Decyzją Nr WPS. IX.9423.14.2017.BG. z 8.09.2017 r. (zmiana w zakresie liczby wychowanków w Placówce z 12 na 14).

Regulamin Organizacyjny określa organizację i zasady działania placówki, zasady pobytu dziecka w placówce oraz prawa i obowiązki wychowanka.

Ponadto opracowano szereg procedur, regulujących różne kwestie, m.in.:

- Procedura odwoławcza w przypadku łamania Praw dziecka,
- Procedura postępowania w przypadku ucieczki wychowanka z Placówki,
- Procedura postępowania w przypadku, gdy wychowanek dokonał samookaleczenia, przejawia agresję, bądź podjął próbę samobójczą,
- Procedura postępowania w przypadku zażycia przez wychowanka narkotyków, dopalaczy lub innych substancji psychoaktywnych w placówce,
- Procedura postępowania w przypadku spożycia alkoholu przez wychowanka,
- Procedura postępowania w przypadku wykorzystania seksualnego.

A. Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka mieści się na Osiedlu Rąbin w Inowrocławiu, w 4 – piętrowym bloku i zajmuje po remoncie powierzchnię 333,33 m². Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz centralne ogrzewanie. Placówka posiada bardzo dobrą lokalizację tj. w niewielkiej odległości od szkół podstawowych oraz przystanków komunikacji miejskiej. W bliskim sąsiedztwie znajduje się galeria handlowa, punkty handlowo-usługowe, przedszkole, poczta oraz plac zabaw. Pomieszczenia Domu zlokalizowane są na różnych kondygnacjach: w części piwnicznej znajdują się pomieszczenia sportowo-rekreacyjne i magazynowe (aktualnie w trakcie remontu, po zalaniu) na kolejnej kondygnacjach (parter i I piętro) pomieszczenia mieszkalno-użytkowe. Pokoje dla wychowanków głównie dwuosobowe (5 pokoi) oraz 1 pokój jednoosobowy i 1 trzyosobowy, 2 łazienki dla dziewcząt oraz 1 łazienka dla chłopców, kuchnia z jadalnią na parterze, pokój do wypoczynku na I piętrze, miejsce do nauki - w pokojach wychowanków. Wszystkie pokoje mieszkalne wychowanków zostały

odremontowane i wyposażone przez sponsora (firma Artpol) w nowe tapczany, szafy i biurka. Szczegółowy opis pomieszczeń w załączeniu.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292, poz. 1720). W ocenie kontrolujących, z uwagi na stopień zużycia oraz problemy z zaciekaniami, wskazane zaplanowanie gruntownego remontu łazienek na parterze (wymiana kafelek, toalet, pryszniców, drzwi wewnętrznych).

B. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Posiłki przygotowywane są przez zatrudnioną w placówce opiekunkę oraz wychowawców pełniących dyżur. Jadłospis, zatwierdzany przez Dyrektora Placówki, sporządza intendent. Uwzględnia on preferencje wychowanków, co potwierdziła rozmowa z dziećmi.

Dzieci otrzymują 5 posiłków, w tym drugie śniadanie do szkoły oraz podwieczerek. Wszystkie posiłki wychowankowie spożywają w części jadalnej połączonej z kuchnią. Dzieci pomagają przy sporządzaniu kolacji i sprzątanii po posiłkach. W dni wolne dzieci mogą wspólnie z wychowawcą przygotowywać ciasta lub inne potrawy, zgodnie z własnymi pomysłami. Wychowankowie mają dostęp do produktów żywnościowych oraz napoi całodobowo. Z informacji przekazanych przez Koordynatora wiadomo, iż aktualnie w przypadku jednej wychowanki stosuje się dietę eliminacyjną, w związku ze stanem zdrowia (cukrzyca oraz otyłość). Tematyczne Oświadczenie w załączeniu.

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenie w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia Rąbin” ul. Gen. Kleeberga 1 w Inowrocławiu. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką w poradni neurologicznej (4 wychowanków), otolaryngologicznej (2 wychowanków), okulistycznej (4 wychowanków), immunologicznej (1 wychowanka), ortodontycznej (2 wychowanków). W wielu przypadkach placówka korzysta z pomocy specjalistów poza terenem Inowrocławia, np. Zespół Specjalistycznej Opieki Ambulatoryjnej w Bydgoszczy ul. Chodkiewicza 44 Poradnia Kardiologiczna - 1 dziecko, Poradnia Diabetologiczna - 1 dziecko, Szpital Uniwersytecki Nr 1 im. Dr. A. Jurasza w Bydgoszczy- Poradnia Immunologiczna - 1 dziecko, Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Bydgoszczy- 2 dzieci, Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy - Poradnia Endokrynologiczna - 1 dziecko, Wojewódzki Szpital Zespolony im. J. Rydygiera w Toruniu, Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży - 4 dzieci.

W okresie objętym kontrolą w Placówce przebywały 2 wychowanki w ciąży, którym zapewniono warunki pobytu odpowiednie do potrzeb i zapewniono stałą opiekę psychologiczną i ginekologiczno-położniczą. W załączeniu Oświadczenie Wychowawcy-Koordynatora.

Wizyty lekarskie wychowanków są realizowane głównie przez wychowawców, sporadycznie przez pedagoga. Dokumentacja medyczna dzieci (książeczki zdrowia, wypisy ze szpitali, informacje od lekarzy, zgody opiekuna prawnego na leczenie szpitalne i operacyjne) jest gromadzona i przechowywana w teczkach osobowych wychowanków. Leki przechowywane są w metalowej szafie zamykanej na klucz, podawane dzieciom zgodnie z zaleceniami lekarza i według opracowanej procedury. Dla każdego wychowanka prowadzony jest zeszyt, w którym odnotowywane są wszystkie wizyty oraz zapisane leki i ich dawkowanie.

W okresie objętym kontrolą w szpitalu psychiatrycznym przebywał 1 wychowanek (3-krotnie), za zgodą matki.

3. Zaopatrzenie wychowanków w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku, w tym w środki higieny osobistej - bez zastrzeżeń. Stawka odzieżowa wynosi 500 zł, jednak w przypadkach koniecznych (nawet po wykorzystaniu ww. stawki), zakupy dokonywane są stosownie do potrzeb wychowanków. Ponadto dodatkowo odzież pozyskiwana jest od sponsorów i darczyńców Placówka otrzymuje odzież zarówno nową jak i używaną. Dla każdego wychowanka prowadzona jest Karta odzieżowa. Oświadczenie Koordynatora w tym zakresie w załączeniu.

4. Każde dziecko, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje do własnego dysponowania kwotę pieniężną w wysokości od 10 zł do 80 zł (przeciętnie 22 zł). W związku ze zmianą kwoty bazowej od czerwca br. (z 1000 zł na 1052 zł) ustalono nową wysokość minimalnego kieszonkowego na 11,00 zł - Zarządzenie Nr 13/2018 Dyrektora OWDiR.

Wysokość kieszonkowego jest zróżnicowana i przyznawana zgodnie z procedurą przyznawania kieszonkowego. Wychowankowie mają możliwość wypowiedzieć się ustnie lub pisemnie, za co w ich ocenie powinni otrzymać podwyższone kieszonkowe. Wypłata kieszonkowego pomiędzy 20-25 każdego miesiąca.

W rozmowie z dziećmi kontrolujący potwierdzili, iż w Placówce nie zdarzają się przypadki pozbawienia podopiecznych kieszonkowego.

5. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne, są uczniami:

- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Inowrocławiu - 4 wychowanków,
- Szkoła Podstawowa Nr 5 w Inowrocławiu - 1 wychowanek,
- Szkoła Branżowa I Stopnia (MOS w Solcu nad Wisłą) - 1 wychowanek,
- Zespół Szkół im. M. Kotańskiego (szkoła specjalna) - 3 wychowanków,
- Szkoła Podstawowa w SOSW w Chełmnie - 1 wychowanka,
- Szkoła Ponadgimnazjalna im. W. Łokietka – LO przygotowujące do pracy w Policji - 1 wychowanka,

Jedna osoba nie realizuje obowiązku szkolnego z powodu długotrwałej ucieczki (M.R). Wychowankowie podczas spotkania potwierdzili pełne zaopatrzenie w zakresie potrzeb szkolnych. Systematycznie korzystają z pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych. W placówce wychowankom udzielają pomocy w nauce wychowawcy oraz pedagog (1-3 w tygodniu indywidualne terapie pedagogiczne w zależności od potrzeb). Ponadto dzieci korzystają z zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz rewalidacyjnych organizowanych przez szkoły, do których uczęszczają. Realizacja zadań domowych przez wychowanków wymaga dużego wsparcia ze strony wychowawców, gdyż w Placówce na 12 wychowanków: 4 wychowanków to dzieci z upośledzeniem umysłowym, 6 posiada Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, 2 Opinie o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości ucznia. Na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, iż 3 wychowanków (w tym 1 umieszczony w Placówce w październiku br.) nie otrzymało promocji do wyższej klasy w roku szkolnym 2017/2018.

Zgodnie z zapisami § 18 ust. 1 pkt 13 oraz pkt 15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej pokrywany jest koszt przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką oraz w razie potrzeby koszty pobytu w bursie lub internacie. Aktualnie 2 wychowanków przebywa poza placówką: jeden DPS w Chełmnie, drugi MOS w Solcu n.Wisłą. W przypadku urlopowania dzieci przywożone i odwożone są samochodem służbowym należącym do OWDiR w Inowrocławiu.

6. Na podstawie analizy teczek wszystkich wychowanków ustalono, iż dla każdego dziecka prowadzona jest teczka osobowa zawierająca:

- w części A - skierowanie, postanowienie o umieszczeniu w placówce, inne postanowienia i korespondencja z Sądem, odpis skróconego aktu urodzenia, poświadczenie miejsca stałego zameldowania,
- w części B - świadectwa szkolne, opinie ze szkół, od wychowawców, itp.,
- w części C - wywiady środowiskowe i informacje o rodzinie wychowanka, notatki służbowe, korespondencja i inne dokumenty,
- w części D - kartę przyjęcia dziecka do placówki, zgodę na wykorzystanie wizerunku, ubezpieczenie zdrowotne, dokumentacje dotycząca alimentów.

Dla każdego wychowanka prowadzona jest również teczka diagnostyczna zawierająca diagnozę psychofizyczną sporządzoną przez psychologa i pedagoga, przy współpracy specjalisty pracy socjalnej, arkusze badań i obserwacji pedagogicznych, arkusze badań i obserwacji psychologicznych, karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, i pedagoga. Analiza ww. dokumentacji wskazuje, iż jest ona prowadzona bardzo rzetelnie, diagnozy są bardzo szczegółowe, uwzględniają mocne strony dziecka i jego potrzeby oraz analizę przyczyny kryzysu w rodzinie i jego wpływ na rozwój dziecka, wskazania formułowane są adekwatnie do indywidualnej sytuacji danego dziecka. W teczkach przechowywane są również Protokoły z posiedzeń Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.

7. W zakresie zapewnienia dzieciom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, odpowiednich do zdiagnozowanych potrzeb:

a) W OWDiR zatrudniona jest na stanowisku psychologa pani ██████████ (w wymiarze 1/1 etatu), która ma pod opieką wychowanków z dwóch placówek obsługiwanych przez Ośrodek. Aktualnie praca terapeutyczna z wychowankami prowadzona jest 3 razy w tygodniu (około 10 h), pozostałe godziny psycholog poświęca na dokumentację, zadania zlecone przez Dyрекcję i Kierownika ds. merytorycznych.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza: *Diagnozę wstępną, Diagnozę psychofizyczną, Arkusze badań i obserwacji psychologicznych* dla każdego wychowanka, *Kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa z opisem ich przebiegu*. Dokumentacja prowadzona jest systematycznie, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Analiza prowadzonej dokumentacji wykazała, iż psycholog prowadzi głównie zajęcia indywidualne w zakresie terapii poznawczo-behawioralnej, terapii zastępowania agresji, zajęcia terapeutyczne i profilaktyczne. Ponadto rozmowy z dziećmi według potrzeb, a w przypadku nowych wychowanków wsparcie w procesie adaptacji po przyjęciu do placówki. Zajęcia dostosowane są do potrzeb i deficytów dziecka, obejmują wspieranie dziecka, wysłuchanie obaw, potrzeb, oczekiwań, kształtowanie najbardziej efektywnych sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi emocjonalnie, nauka prawidłowych relacji rówieśniczych. Psycholog dostrzega i reaguje na różne potrzeby wychowanków i ich wzajemne kontakty, czego wynikiem było wprowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla wybranych wychowanków. Aktualnie psycholog obejmuje systematycznym wsparciem 4 wychowanków (W.C., M.W., N.S., W.R.), dwoje nowo przyjętych wychowanków jest w trakcie diagnozowania.

Na uznanie zasługuje fakt, iż na zlecenie Dyrektora OWDiR zatrudnieni psychologowie przeprowadzili zajęcia z wychowawcami metodą debriefingu psychologicznego. Spotkanie prowadzone tą metodą pozwala odreagować lęki i napięcia, ma na celu pozytywny, bezpośredni i pośredni wpływ na grupę pracowników doświadczających stresu w pracy, przekraczającego

możliwości poradzenia sobie bez odpowiedniego wsparcia. Szczegółowy opis tej metody w załączeniu.

Psycholog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności.

W ramach obowiązków psycholog m.in.:

- analizuje stan rozwojowy dzieci, opracowuje diagnozę psychofizyczną,
- współdziała z wychowawcą w opracowaniu planu pomocy dziecku,
- prowadzi i dokumentuje obserwacje psychologiczne,
- prowadzi poradnictwo dla rodziców dzieci przebywających w placówce,
- prowadzi zajęcia terapeutyczne,
- bierze udział w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka,
- przygotowuje niezbędną dokumentację kwalifikacyjną dzieci zgłaszanych do ośrodka adopcyjnego, współdziała w tym zakresie z pedagogiem i wychowawcą.

Ponadto psycholog prowadzi Dziennik zajęć, w którym odnotowuje wszystkie podejmowane działania.

Ustalono, iż psycholog wykonując badania diagnostyczne wychowanek, korzysta z różnorodnych narzędzi badawczych - wykaz w załączeniu.

W załączeniu plan pracy psychologa oraz lista osób zakwalifikowanych do terapii.

b) W OWDiR, w okresie objętym kontrolą zatrudniony był pedagog, pani [REDAKTOWANE] do 30.09.2017 r., a od 1.10.2017 r. opiekę pedagogiczną sprawuje pani [REDAKTOWANE]. Pedagog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem obowiązków.

Pedagog przygotowuje wspólnie z psychologiem oraz pracownikiem socjalnym *Diagnozę psychofizyczną*, sporządza *Diagnozę wstępną*, *Arkusze badań* oraz prowadzi *Arkusze obserwacji pedagogicznych*, *Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga*, współpracuje ze szkołami, sądami, innymi placówkami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, bierze udział w Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji dziecka, przygotowuje dokumentację do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Ośrodka Adopcyjnego oraz sporządza na potrzeby sądów opinie o wychowankach.

Ponadto do działań podejmowanych przez pedagoga należy: prowadzenie zajęć terapeutycznych stosownie do potrzeb wychowanka, wspieranie wychowawcy w opracowaniu zadań w planie pomocy dziecku, pomoc młodszym wychowawcom w sytuacjach problemowych, sprawowanie bieżącej opieki nad wychowankami w sytuacjach kryzysowych.

W okresie objętym kontrolą pedagog realizował indywidualne terapie pedagogiczne z wychowankami w zakresie wyrównywaniu braków edukacyjnych, poprawy percepcji wzrokowej i słuchowej, usprawniania analizy i syntezy wzrokowej, poprawy koncentracji uwagi, pamięci i logicznego myślenia, ćwiczenia mające na celu podnoszenia sprawności grafomotorycznej, ćwiczenia tempa i techniki czytania. Powyższe zajęcia są odnotowywane w Karcie udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga i dostosowane do indywidualnych potrzeb dzieci. Podstawę kwalifikacji na zajęcia stanowią wskazania z PPP oraz szczegółowa analiza deficytów dziecka i jego braków. Ponadto w okresie od 6.11.2017 r. do 8.05.2018 r. dla 5 dzieci prowadzone były zajęcia ogólnorozwojowe związane z bieżącymi potrzebami grupy. Aktualnie do terapii pedagogicznej zakwalifikowano 6 wychowanków.

Od 7.05. 2018 r. do 18.06.2018 r. zarządzeniem Dyrektora OWDiR indywidualne terapie pedagogiczne zostały zawieszono w związku z koniecznością wzmożonej opieki nad wychowankiem - [REDAKTOWANE] (dziecko z mózgowym porażeniem dziecięcym, cechy autystyczne). Ponadto w okresie wakacji letnich tj. od 29.06.2018 r. do 23.08.2018 r. do Placówki skierowany został niepełnosprawny wychowanek - [REDAKTOWANE]. (upośledzenie umysłowe w st. znacznym, Zespół Downa). Konieczność zapewnienia właściwej opieki

podopiecznym zbiegła się w czasie z urodzeniem drugiego dziecka przez nieletnią wychowankę Sandrę M. Powyższa sytuacja wymagała od wszystkich pracujących w Placówce ogromnego zaangażowania, zmiany zaplanowanych dyżurów, zapewnienia podwójnej obsady wychowawców oraz włączenia się specjalistów w dyżury w celu zapewnienia właściwej opieki (często indywidualnej) wszystkim wychowankom.

7. W OWDiR w okresie objętym kontrolą na stanowisku pracownika socjalnego zatrudniona była pani [REDAKTOWANE] w wymiarze 1/1 etatu, tj. 1/7 etatu na każdą z placówek obsługiwanych przez Ośrodek. Aktualnie od 3.09.2018 r. na tym stanowisku została zatrudniona pani [REDAKTOWANE] w wymiarze 1/3 etatu na placówkę. Pracownik socjalny realizuje zadania zgodnie z zakresem czynności.

Pracownik socjalny przeprowadza pierwszy wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania wychowanka, w celu uzyskania informacji o sytuacji materialnej i życiowej rodziny, lub w Placówce, prowadzi pracę socjalną na rzecz wychowanków i ich rodzin, nawiązuje i utrzymuje stałą współpracę z PCPR oraz z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, pozostaje w stałym kontakcie z rodzicami, prowadzi dokumentację wychowanków. Ponadto dokonuje wizytowania środowiska wychowanka przed każdym dłuższym urlopowaniem do domu rodzinnego (wspólnie z wychowawcą). Opracowuje Plan Pracy z rodziną i monitoruje jego przebieg, jak również wspiera rodzinę i motywuje ją do podjęcia działań prowadzących do stylu życia społecznie akceptowanego.

Do zadań pracownika socjalnego należy m.in.:

- ustalanie kierunku działań i współdziałanie z wychowawcą-opiekunem w zakresie pracy z rodziną wychowanka,
- rozpoznawanie sytuacji rodzinnej dziecka (prawnej, zdrowotnej, ekonomicznej, itp.) na podstawie wizyt w środowisku, analizy wywiadu, przeprowadzonych rozmów,
- opracowanie częściowej diagnozy wychowanka - w zakresie sytuacji rodzinnej,
- utrzymywanie kontaktu z instytucjami wspierającymi rodzinę w środowisku, w szczególności z pracownikami socjalnymi ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania wychowanka, sadami, ośrodkami adopcyjnymi,
- udział w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka,
- udzielanie porad rodzinom wychowanków oraz podejmowanie działań na rzecz unormowania sytuacji rodzinnej wychowanka w celu stworzenia warunków niezbędnych do powrotu dziecka do rodziny.

Pracownik socjalny po rozpoznaniu sytuacji rodzinnej wychowanka, sporządza Plan pracy z rodziną, w którym określony jest cel główny, cele szczegółowe i działania niezbędne do unormowania sytuacji rodziny.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż aktualnie 2 rodziny (dotyczy nowo przyjętych wychowanków) objęte są opieką asystenta rodziny.

9. W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż wychowawcy pełnią dyżury zgodnie z grafikiem sporządzanym na każdy miesiąc. W ciągu dnia w godzinach od 6.00 do 14.00 – 1 lub 2 wychowawców, od 14.00 do 22.00 najczęściej 2 wychowawców, natomiast w porze nocnej, tzn. od 22.00-6.00 dyżur ma jeden wychowawca. W dni wolne od nauki i dni świąteczne w ciągu dnia, w godzinach 6.00-14.00 oraz 14.00-22.00, a także w nocy dyżur pełni jeden wychowawca. W miarę możliwości, sporadycznie dodatkowo 1 wychowawca w godzinach

od 10.00 do 18.00. W okresie wakacji letnich 2018 r. opieka dzienna i nocna wzmożona w związku z umieszczeniem w placówce dzieci wymagających indywidualnej, specjalistycznej opieki przez całą dobę.

Powyższe zabezpieczenie jest zgodne z obowiązującym standardem określonym w § 11 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Trudności występują jednak w przypadku konieczności udzielenia pomocy lekarskiej jednemu z wychowanków przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa pozostałym dzieciom, realizacji licznych wizyt lekarskich, w tym poza teren Inowrocławia lub zwolnienia lekarskiego wychowawcy. Ponadto właściwa organizacja czasu wolnego w dni wolne od nauki szkolnej dla wychowanków zróżnicowanych wiekowo, wymaga zabezpieczenia podwójnych dyżurów wychowawczych, co przy aktualnym stanie zatrudnienia może być trudne do zrealizowania (jeden wychowawca zakończył pracę w dniu 24.09.2018 r, a drugi przebywa na urlopie wychowawczym).

Obchód w godzinach nocnych odnotowywany jest w Kartach dyżuru nocnego, 3 razy w ciągu nocy zgodnie z obowiązującymi przepisami (w standardzie - § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia).

10. W Placówce opracowuje się dla każdego wychowanka (standard określony w § 14 i 15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej):

1) diagnozę psychofizyczną – na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą psycholog z pedagogiem przy współpracy z pracownikiem socjalnym wspólnie opracowywali *Diagnozę psychofizyczną*. Powyższy dokument jest bardzo szczegółowy i rzetelny, jednakże występują przypadki, gdy czasokres od momentu przyjęcia dziecka do przygotowania ww. dokumentu jest zbyt długi (np. M.W. data przyjęcia 01.06.2018 r.- data sporządzenia diagnozy 06.09.2018 r., W.C. data przyjęcia 22.06.2018 r., data opracowania diagnozy 19.09.2018 r.), co uniemożliwiło również opracowanie Planu Pomocy Dziecku. W przypadku M.W. sporządzono wcześniej *Diagnozę wstępną* oraz później *Diagnozę pogłębioną*. W powyższym zakresie wyjaśnienia złożyli pedagog i psycholog. Diagnoza zawiera wszystkie elementy wskazane w § 14 ww. rozporządzenia, w tym mocne strony i potrzeby dziecka.

Podczas rozmowy z Dyrektorem i Koordynatorem ds. merytorycznych zwrócono również uwagę na zasadność aktualizacji diagnoz w przypadku wychowanków długotrwale przebywających w Placówce.

2) karty pobytu - prowadzone są zgodnie z § 17 ust.1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Karty uzupełniane są regularnie w każdym miesiącu przez wychowawców prowadzących;

3) plan pomocy dziecku (PPD) - opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, zawierający działania długoterminowe i krótkoterminowe, cel pracy z dzieckiem, adekwatny do jego sytuacji.

PPD jest modyfikowany zgodnie z przepisami co pół roku na posiedzeniu Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, jednak w przypadku planów sporządzonych kilka lat wcześniej, dokonywane modyfikacje są mało czytelne i niezrozumiałe. Trudno bowiem ustosunkować się do 5 czy 7 modyfikacji planu i ustalonych w nim celów oraz działań, które z uwagi na zmieniającą się sytuację dziecka, są często różne od ustalonych lata wcześniej. W przypadku powzięcia informacji o ciąży małoletniej plan pomocy dziecku modyfikowany jest niezwłocznie po powzięciu tej informacji.

W ocenie inspektorów wskazane jest ustalenie PPD, w zależności od wieku dziecka, na okres od 1 roku do maksymalnie 2 lat, co umożliwi realną modyfikację ww. dokumentu. Uwagi w tym zakresie zostały przekazane zostały Koordynatorowi ds. merytorycznych i Dyrektorowi.

W przypadku wychowanków usamodzielnianych sporządzany jest *Indywidualny Program Usamodzielnienia* w terminie określonym w art.145 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i zatwierdzany przez kierownika PCPR.

4) arkusz badań i obserwacji pedagogicznych – pedagog prowadzi Arkusz badań i obserwacji, który składa się z Diagnozy wstępnej oraz Arkusza badań, gdzie wpisywane są daty oraz rodzaj badania, w tym badania przeprowadzone w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Arkusz obserwacji zawiera informacje wynikające ze spostrzeżeń i obserwacji dziecka, w tym funkcjonowanie w grupie i podczas zajęć. Powyższy Arkusz uzupełniany jest systematycznie, raz w miesiącu.

5) arkusz badań i obserwacji psychologicznych - opis i ocena - j. wyżej;

6) karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu – specjaliści bardzo rzeczowo i skrupulatnie opracowują Karty udziału w zajęciach, które zawierają: zdiagnozowane deficyty i potrzeby wychowanka, planowany zakres oddziaływań, cele główne i szczegółowe zajęć oraz informacje o przedmiocie i przebiegu zajęć. Po każdym półroczu dokonywana jest analiza postępów wychowanka i decyzja o kontynuacji lub zakończeniu terapii.

11.Księga ewidencji wychowanków wspólna dla wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez OWDiR Ewidencja wychowanków zawiera dane dotyczące dziecka, jego rodziców oraz postanowienia i skierowania do placówki, a także datę przyjęcia do danej placówki, datę skreślenia z podstawą i miejscem wypisu. Ostatnie przyjęcie do POW nr 4 z dnia 12.10.2018 r.- S.G.

12.W placówce funkcjonuje Zespół do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. W posiedzeniach zespołu uczestniczą: przewodniczący Zespołu tj. dyrektor lub Koordynator ds. merytorycznych, wychowawca-koordynator placówki, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego (KPOA). Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji wychowanka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat, co 3 miesiące (Lena M.).

Z informacji uzyskanych od pani [REDAKTURA] - Kierownika ds. merytorycznych wynika, iż placówka, dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz kwalifikując dziecko do przysposobienia dokonuje wysłuchania dziecka uwzględniając jego zdanie, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają. Oświadczenia w tym zakresie złożyły psycholog i pedagog.

Ponadto wychowankom umożliwia się osobiste uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu, w szczególności w przypadkach, w których podejmowane są istotne dla jego przyszłości decyzje (m.in. decyzje dotyczące usamodzielnienia, skierowanie do MOW). Powyższe odnotowywane jest w protokole z posiedzenia Zespołu.

Po posiedzeniu Zespołu, kserokopie protokołów wraz z wnioskami dotyczącymi zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, przesyłane są (w sposób zbiorczy) do sądu, zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W roku 2017 do KPOA w Toruniu zgłoszono 1 dziecko, do organizatora pieczy zastępczej również 1 dziecko. Stwierdzono również prawidłową realizację zadania określonego w art. 100 ust. 4a ustawy o wspieraniu rodziny.

C. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami obecnymi w placówce w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka.

Na tej podstawie, a także na podstawie badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, tzn. wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami. Dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce, której udzielają wychowawcy i specjaliści.
- W ramach czasu wolnego organizowane są dla dzieci zajęcia plastyczne, zajęcia umuzykalniające, małe formy teatralne, zajęcia kulinarne (głównie w dni wolne od nauki szkolnej) oraz sportowe (treningi piłki nożnej na Orliku, na sali gimnastycznej SP Nr 5 w Inowrocławiu lub kryta pływalnia - pozyskano całoroczne karnety). Wychowankowie współredagują pod kierunkiem wychowawcy kwartalnik OWDiR „Między nami”, gdzie publikowane są ich artykuły i zdjęcia, uczestniczą w zajęciach koła żeglarskiego prowadzonego przez Dyrektora. Jedna wychowanka uczęszcza na zajęcia muzyczne prowadzone w siedzibie OWDiR w Inowrocławiu. W 2017 r. grupa wychowanków systematycznie brała udział wraz z pedagogiem w zajęciach zumbi. Aktualnie Placówka podjęła działania w celu umożliwienia wychowankom realizacji ich zainteresowań (zajęcia sportowe - boks). W dniu 9.06.2018 r. w Placówce zorganizowano zajęcia plastyczne prowadzone przez artystów plastyków z Galerii i Ośrodka Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu w ramach Programu plastyczno-ekologicznego „Bańnio zbiory”. Wykonane prace wystawione zostały na wystawie w Galerii w Toruniu.
- Dzieci korzystają z zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjno - sportowych na terenie szkół, do których uczęszczają (chór, siłownia).
- Dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – w latach 2017-2018 organizowane były wspólne wyjścia: do kina (Kinomax w Inowrocławiu), na pizzę, do restauracji, na lody, do kręgielni, na lodowisko. Wychowankowie uczestniczą w imprezach o charakterze sportowo - rekreacyjnym organizowanych przez inne instytucje np. „Mecz z Alstalem” (rozgrywki w piłkę nożną pomiędzy wychowankami a pracownikami Firmy) organizowany z okazji Dnia Dziecka połączony z wyjściem do pizzerii, „Kręgle z Alstalem”, „Sportowe potyczki” W okresie wakacji letnich, w każdym roku organizowane są 5-dniowe rejsy po jeziorach mazurskich dla 2 - 3 wychowanków. W 2017 r. zorganizowano wyjazd nad morze Ośrodek „Grzeń” w Mikoszewie – 22 - 27 sierpnia 2017 r. - 5 dzieci, kolonie letnie w Murzasichle „Wakacje z Muszkietierami” - 1 dziecko, półkolonie - w okresie wakacji - 3 dzieci, w okresie ferii zimowych - 3 dzieci, w 2018 r. wyjazd nad jezioro w Przyjezierzu- 23 - 29 lipca 2018 r.- 5 dzieci, Zjazd Biskupin – 24 - 28 sierpnia - 5 dzieci. Ponadto organizowane były wyjazdy jednodniowe np. wycieczka do Chomiąży Szlacheckiej w dniu 15.05.2017 r., do Warszawy- w dniu 17.12.2017 r., gdzie jedną z atrakcji było spotkanie z sobowtórami aktorów i polityków, do Toruniu w dniu 23.02.2018 r. Dzieci uczestniczą w uroczystościach okolicznościowych m.in.: urodziny wychowanków, komunie, spotkanie wigilijne (na które zapraszani są wszyscy pracownicy, Dyrektor, sponsorzy, ks. Proboszcz), zabawy noworoczne, Andrzejki (połączone z wróżbami laniem wosku i zabawą). Ponadto wychowankowie uczestniczą w imprezach poza Placówką np. Spotkanie Gwiazdkowe z Mikołajem (zorganizowane przez Gazetę Pomorską w Family Park w Bydgoszczy) 17.12.2017 r. (zaproszenie na 17.12.2018 r.), Zabawa Gwiazdkowa w Pijalni Wód Palmiarnia „Inowrocławianka” organizowana przez Fundację „Dzieciom

po sepsie'', Festyn w Solankach ,, Pokoloruj Dzieciom Świat'' z okazji Dnia Dziecka w dniu 3.06.2018 r.

- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy w ocenie dzieci wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem. W załączeniu Oświadczenia tematyczne wychowawców.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. W placówce, w przypadku niewłaściwego zachowania stosuje się czasowe ograniczenie dostępu do telewizji, komputera, ograniczenie samodzielnych wyjść poza teren placówki, najczęściej prowadzone są rozmowy wychowawcze, stosuje się wzmacnianie pozytywne (np. poprzez podwyższanie kwoty kieszonkowego).
- W zakresie zrzeszania się - w placówce nie funkcjonuje samorząd wychowanków, wszystkie problemy omawiane są na bieżąco są z wychowawcami oraz specjalistami. Dzieci mogą wyrażać własne zdanie również podczas wspólnych zajęć grupowych.

D. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce z dziećmi pracuje aktualnie 5 wychowawców (5 etatów), pracownik socjalny (1/3 etatu), oraz psycholog (3/8 etatu) oraz pedagog (1 etat). Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Akta osobowe osób pracujących z dziećmi zawierają oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny.

Dane ogólne dotyczące wychowanków:

- Ilość miejsc statutowych - 14,
 - Stan na dzień kontroli wg księgi ewidencji - 12 wychowanków,
 - Skreślonych z ewidencji w 2017 r. - 2 wychowanków, przyjętych w 2017 r. - 10,
 - Skreślonych z ewidencji w 2018 r. - 13 wychowanków, przyjętych w 2018 r. - 7,
- (w okresie objętym kontrolą stwierdzono dużą rotację wychowanków)
- Stan na dzień kontroli tj. 24.10.2018 r. - 12.(w tym 1 na długotrwałej ucieczce),
 - Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności - 3,
 - Liczba dzieci z upośledzeniem umysłowym - 4,
 - Liczba dzieci z postanowieniem z ustawy o post. w sprawach nieletnich - 4,
 - Liczba sierot - 0,
 - Liczba półsierot - 3,
 - Liczba wychowanek w ciąży - w okresie objętym kontrolą 2 wychowanki, w tym 1 wychowanka po raz drugi,
 - Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej – 1 (M.W.),
 - Liczba dzieci zgłoszonych do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki - 1(W.C, w trakcie B.L),
 - Ucieczki z placówki: w okresie od stycznia 2017 r. do października 2018 r. dotyczyły głównie 3 wychowanków (jeden od momentu umieszczenia w placówce w przebywał jedynie 10 dni, postanowienie o MOW), drugi nie powrócił z urlopowania z domu rodzinnego - aktualnie umieszczony w MOS, 3 wychowanek - ucieczki 2 razy po 7 dni oraz w ciągu dnia i w nocy – aktualnie przeniesiony do innej placówki obsługiwanej przez OWDiR w Inowrocławiu). Procedura postępowania znana jest Dyrektorowi placówki. Przyczyny ucieczek: postępująca demoralizacja, niedostosowanie społeczne,

negatywne wpływy środowiska rówieśniczego, zaspokajanie potrzeby przynależności i akceptacji.

- Liczba dzieci umieszczonych w MOS - 1,
- Liczba dzieci usamodzielnionych – 2017 r.- 1, 2018 r.- 3.

W związku z pozytywną oceną działalności jednostki nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Kontrolę wpisano pod numerem 105/2018 w Księżce kontroli w dniach 24 i 29 października oraz 15 listopada 2018 roku.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197 d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art. 198 ust. 1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.*

(podpis i pieczęć Wojewody)

